

Sygn. akt VIII U 758/19

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 23 lipca 2020 r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach VIII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodnicząca	Sędzia SO Grażyna Łazowska

po rozpoznaniu w dniu 23 lipca 2020 r. w Gliwicach

na posiedzeniu niejawnym

sprawy M. B.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z.

o wysokość emerytury

na skutek odwołania M. B.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z.

z dnia 4 kwietnia 2019 r. **nr** (...)

1) zmienia zaskarżoną decyzję w ten sposób, że przyznaje ubezpieczonemu prawo do przeliczenia emerytury na podstawie art. 110a ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, poczynając od 1 marca 2019 r.

2) zasądza od organu rentowego na rzecz ubezpieczonego kwotę 180zł (sto osiemdziesiąt złotych) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

(-) Sędzia SO Grażyna Łazowska

Sygn. akt VIII U 758/19

UZASADNIENIE

Decyzją z 4 kwietnia 2019r. organ rentowy Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z. odmówił ubezpieczonemu M. B. przeliczenia emerytury górniczej na podstawie art.114 ustawy z 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, ponieważ ubezpieczony nie przedłożył żadnych nowych dowodów mających wpływ na wysokość emerytury. Odtworzone przez radcę prawnego kwoty zarobków za lata 1972-1979 nie stanowią dokumentu potwierdzającego wysokość wynagrodzenia w celu ustalenia podstawy wymiaru świadczeń emerytalno – rentowych.

W odwołaniu od decyzji ubezpieczony domagał się jej zmiany przez ponowne przeliczenie podstawy wymiaru świadczenia po uprzednim odtworzeniu wynagrodzeń

z lat 1972 – 1979 z KWK (...). Wniósł również o zasądzenie od organu rentowego na swoją rzecz zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie, podtrzymując swoje dotychczasowe stanowisko.

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

Ubezpieczony M. B. urodzony (...) jest uprawniony do emerytury górniczej od 1 czerwca 1997r.

Do ustalenia podstawy wymiaru tego świadczenia organ rentowy przyjął wynagrodzenia ubezpieczonego z lat 1983 – 1989 (zaświadczenie o zatrudnieniu i wynagrodzeniu z 28 listopada 1996r.).

Wskaźnik wysokości podstawy wymiaru wyniósł 323,57% i został ograniczony do 250%.

Decyzją z 23 stycznia 2004r. organ rentowy przeliczył emeryturę górniczą ubezpieczonego od 1 stycznia 2004r. przyjmując do ustalenia podstawy wymiaru emerytury wskaźnika wysokości podstawy wymiaru 327,10%, ograniczonego do 250% (zaświadczenie o zatrudnieniu i wynagrodzeniu z 22 października 2003r.).

W dniu 11 marca 2019r. ubezpieczony złożył wniosek o przeliczenie emerytury górniczej na podstawie art.110a ustawy emerytalnej z wybranych 20 lat: 1972 – 1973, 1980 – 1997, co, zdaniem ubezpieczonego, pozwala ustalić wskaźnik 251,39%.

W rozpoznaniu tego wniosku organ rentowy wydał decyzję skarżoną.

Ubezpieczony był zatrudniony w KWK (...) na stanowiskach:

- od 19 czerwca 1971r. do 30 września 1974r. – młodszego górnika pod ziemią,
- od 1 października 1974r. do 2 stycznia 1980r. – górnika pod ziemią,
- od 3 stycznia 1980r. do 31 maja 1982r. – górnika strzałowego II stopnia pod ziemią,
- od 1 czerwca 1982r. do 30 listopada 1984r. – górnika rabunkarza pod ziemią,
- od 1 grudnia 1984r. do 30 kwietnia 1985r. – górnika strzałowego pod ziemią,
- od 1 maja 1985r. do 31 stycznia 1997r. – górnika przodowego drużyny rabunkowej pod ziemią,
- od 1 lutego 1997r. do 30 czerwca 1997r. – górnika strzałowego, rabunkarza, przodowego drużyny rabunkowej pod ziemią.

Biegły sądowy Z. T. dokonał odtworzenia wynagrodzeń ubezpieczonego za lata 1971 – 1979 przyjmując, zgodnie ze zleceniem Sądu, wynagrodzenie zasadnicze, wynagrodzenie z Karty Górnika, deputat węglowy, wynagrodzenie za dwie niedziele w miesiącu, dodatek za pracę na drugą i trzecią zmianę. Wskaźnik wysokości podstawy wymiaru z 20 najkorzystniejszych lat z całego okresu ubezpieczenia z uwzględnieniem zarobków przypadających po przyznaniu świadczenia wynosi 253,83% i został obliczony z lat 1972, 1975, 1980 – 1997.

Organ rentowy w piśmie procesowym z 15 czerwca 2020r. stwierdził, że przeliczył zarobki ubezpieczonego według stawki zaszeregowania wynikającej z akt osobowych, przyjmując obowiązującą w latach 1971 – 1979 ilość dniówek

w miesiącu wynoszącą 25 dni, dodatkowo doliczając kwoty deputatu węglowego i Karty Górnika jako stałe składniki przysługujące do zarobków. Nadto do zarobków z 1977r. uwzględniono dodatek za pracę w niedziele na podstawie kart kontroli czasu pracy, pomijając pozostałe składniki uwzględnione w opinii biegłego, niebędące składnikami stałymi. Po przeliczeniu wskaźnika, zgodnie z art.110a ustawy emerytalnej, wskaźnik wysokości podstawy wymiaru wyniósł 250,05% z 20 najkorzystniejszych lat z całego okresu ubezpieczenia.

Powyższe Sąd ustalił na podstawie dokumentacji akt organu rentowego, akt osobowych ubezpieczonego z okresu jego zatrudnienia w KWK (...), opinii biegłego sądowego Z. T. (opinia główna k.54 - 90 akt), zeznań świadków H. W., K. G., E. K., zeznań ubezpieczonego (protokół elektroniczny z rozprawy z 18 grudnia 2019r. czas 00:03:16 – 01:17).

Sąd zważył, co następuje:

Odwołanie ubezpieczonego M. B. zasługuje na uwzględnienie.

W rozpoznawanej sprawie kwestia sporna sprowadzała się do ustalenia, czy ubezpieczony spełnia warunki do przeliczenia emerytury górniczej na podstawie art.110a ustawy z 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jednolity Dz.U. z 2020r., poz.53).

Zgodnie z powołanym przepisem wysokość emerytury oblicza się ponownie od podstawy wymiaru ustalonej w sposób określony w art.15, z uwzględnieniem art.110 ust.3, jeżeli do jej obliczenia wskazano podstawę wymiaru składki na ubezpieczenie społeczne lub ubezpieczenia emerytalne i rentowe na podstawie prawa polskiego przypadającą w całości lub w części po przyznaniu świadczenia:

- z kolejnych 10 lat kalendarzowych przypadających w ostatnich 20 latach kalendarzowych, poprzedzających bezpośrednio rok, w którym zgłoszono wniosek o ponowne ustalenie emerytury od przeliczonej podstawy,

- dowolnie wybranych przez emeryta 20 lat kalendarzowych, w których podlegał ubezpieczeniu, przypadających przed rokiem zgłoszenia o ponowne ustalenie wysokości emerytury,

a wskaźnik wysokości podstawy wymiaru przed zastosowaniem ograniczenia, o którym mowa w art.15 ust.5, jest wyższy niż 250%.

Ustalenie wysokości emerytury w sposób wskazany powyżej może nastąpić tylko raz.

Szczegółowe zasady postępowania w sprawach o świadczenia emerytalno-rentowe określa rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 11 października 2011r.

w sprawie postępowania o świadczenia emerytalno-rentowe (Dz. U. z 2011r. nr 237, poz. 1412). Rozporządzenie to w § 21 pkt 1 przewiduje, iż środkiem dowodowym stwierdzającym wysokość wynagrodzenia, dochodu, przychodu oraz uposażenia przyjmowanego do ustalenia podstawy wymiaru emerytury lub renty są zaświadczenia pracodawcy lub innego płatnika składek, legitymacja ubezpieczeniowa lub inny dokument, na podstawie którego można ustalić wysokość wynagrodzenia, dochodu, przychodu lub uposażenia.

Powyższy przepis zakłada istnienie optymalnych warunków, tj. wymaga, by zachowała się dokumentacja płacowa pracodawcy. Natomiast w sytuacji, gdy nie zachowała się stosowna dokumentacja płacowa, wysokość zarobków może być ustalona na podstawie dokumentacji zastępczej z akt osobowych pracownika (np. umów o pracę, angaży, wpisów w legitymacji ubezpieczeniowej oraz innych pism dotyczących zatrudnienia, które zawierają informacje o wynagrodzeniu).

Zdaniem Sądu w toku postępowania sądowego kwestia pobieranego wynagrodzenia musi być udowodniona w sposób bezwzględny, a tylko dokumentacja dotycząca konkretnego pracownika stanowi precyzyjny dowód w zakresie wysokości wynagrodzenia w postępowaniu sądowym, a nie np. zeznania świadków, twierdzenia ubezpieczonego, gdy stosunek pracy

ma charakter indywidualny, określone warunki zatrudnienia mają charakter niepowtarzalny, ponieważ zostały ustalone między pracodawcą i konkretnym pracownikiem (por. wyrok Sądu Najwyższego z 4 lipca 2007r. I UK 36/07, Sądu Apelacyjnego w Szczecinie z 4 czerwca 2014r. III AUa 1136/13).

Z przeprowadzonego postępowania dowodowego w sprawie wynika, że wskaźnik wysokości podstawy wymiaru z 20 najkorzystniejszych lat z całego okresu ubezpieczenia, w tym z okresu po przyznaniu prawa do emerytury, przy uwzględnieniu wynagrodzeń odtworzonych za lata sporne przekracza 250%. Przyznał to organ rentowy w piśmie procesowym z 15 czerwca 2020r. stwierdzając, że samo przyjęcie bezwzględnie przysługujących składników wynagrodzenia, to jest stawki zasadniczej, wynagrodzenia specjalnego z Karty Górnika, deputatu węglowego i za 1977r. dodatku za pracę w niedziele na podstawie kart kontroli czasu pracy powoduje, że wskaźnik wysokości podstawy wymiaru wynosi 250,05%.

Skoro wskaźnik ten nie przekracza 250%, to ubezpieczonemu nie przysługuje prawo do ponownego przeliczenia pobieranej przez niego emerytury górniczej z zastosowaniem art.110a ustawy emerytalnej, to jest z uwzględnieniem podstawy wymiaru wyliczonej na nowo zgodnie z art.15 tejże ustawy.

Mając powyższe na uwadze Sąd z mocy art. 477¹⁴ § 2 k.p.c. zmienił zaskarżoną decyzję w ten sposób, że przyznał ubezpieczonemu prawa do przeliczenia emerytury na podstawie art.110a ustawy emerytalnej, poczynając od 1 marca 2019r., to jest od miesiąca zgłoszenia wniosku, zgodnie z art. 133 ustawy emerytalnej.

O kosztach Sąd orzekł na podstawie art.98 k.p.c. w związku z § 9 ust.2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 22 października 2015r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz.U. z 2018r., poz.265).

(-) sędzia Grażyna Łazowska